

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9881/2024
24.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље-противтужене АА из ..., коју заступа старатељ ББ из ..., чији је пуномоћник Милица Крстић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца „Миленијум осигурање“ а.д.о. Београд, чији је пуномоћник Петар Настић, адвокат из ..., ради измене месечне ренте и стицања без основа, одлучујући о ревизији туженог-противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2510/23 од 05.10.2023. године, у седници одржаној 24.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог-противтужиоца изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2510/23 од 05.10.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље-противтужене за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу П 236/20 од 22.03.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље-противтужене ради повећања правноснажно досуђених месечних ренти пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1987/12 од 25.02.2014. године и Врховног касационог суда Рев 667/2014 од 01.04.2015. године, тако што се досуђена месечна рента од 43.887,00 динара на име накнаде штете за трајни вид штете због потпуног губитка радне способности за сваки дозвољени рад повећава за одређене месечне новчане износе за период од јануара 2020. године до октобра 2021. године са затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од 05. у месецу до дана исплате, тако што се правноснажно досуђена рента на име накнаде штете за трајни вид штете због потребе за туђом негом и помоћи повећава за одређене месечне износе, за период почев од јануара 2020. године до октобра 2021. године са затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од 05. у месецу до дана исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени-противтужилац да тужиљи-противтуженој поред правноснажно досуђених месечних ренти пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1987/12 од 25.02.2014. године и Врховног касационог суда Рев 667/2014 од 01.04.2015. године исплати у једнократном износу доспеле повећане ренте

почев од 01.01.2020. године у износима из става првог изреке са законском затезном каматом почев од 05. у месецу до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени-противтужилац да тужиљи-противтуженој на име накнаде за трајни вид штете због потпуне неспособности за сваки дозвољени рад поред досуђеног износа од 43.887,00 динара исплаћује на име месечне ренте још и повећани износ од 13.264,00 динара, што укупно износи 57.151,00 динар и то сваког месеца у периоду од 01. до 05. у месецу све док за то постоје законски услови, као и да јој на име накнаде за трајни вид штете због потпуне потребе за туђом негом и помоћи, поред досуђеног износа од 57.770,00 динара исплаћује на име месечне ренте још и повећани износ од 21.080,00 динара, што укупно износи 78.857,00 динара и то сваког месеца убудуће од 01. до 05. у месецу све док за то постоје законски услови. Ставом четвртим изреке, одбијен је противтужбени захтев туженог-противтужиоца којим је тражио да се утврди да је престало постојање законских услова за исплату накнаде штете у виду ренти и то на име накнаде штете због неспособности за рад у износу од 43.887,00 динара и на име месечне ренте због туђе неге и помоћи у износу од 57.777,00 динара што укупно износи 101.664,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је противтужбени захтев туженог-противтужиоца да се тужиља-противтужена обавезе да му по основу стицања без основа исплати износ од 127.711,24 USD у динарској противвредности са законском затезном каматом на сваки појединачни износ. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени-противтужилац да тужиљи-противтуженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 420.276,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2510/23 од 05.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог-противтужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Нишу П 236/20 од 22.03.2023. године у ставу четвртном и петом изреке. Ставом другим изреке, укинута је пресуда Вишег суда у Нишу П 236/20 од 22.03.2023. године у ставу првом, другом, трећем и шестом изреке и у овом делу враћена првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени-противтужилац је благовремено изјавио ревизију на потврђујући део пресуде, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиља-противтужена је доставила одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23) и утврдио да ревизија туженог-противтужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је тешко повређена у саобраћајној незгоди дана 20.01.1997. године као сувозач у путничком возилу, којим је управљао осигураник туженог ВВ из Тужени је судском одлуком Апелационог суда у Нишу Гж 1987/12 од 25.02.2014. године која је потврђена пресудом Врховног касационог суда Рев 667/2014 од 01.04.2015. године, обавезан на плаћање ренте тужиљи на име изгубљене зараде због потпуне неспособности за рад тужиље која се

огледа у просечној заради коју би тужила остваривала са средњом стручном спремом у износу од 43.887,00 динара, као и ренте за туђу негу и помоћ у износу од 57.777,00 динара. Лимит осигуране суме у моменту саобраћајне незгоде износио је 200.000 долара. Решењем Центра за социјални рад „Свети Сава“ у Нишу од 07.04.2022. године продужено је старатељство над тужиљом и за старатеља је постављен њен брат ББ. Тужила је на основу протокола у медицинском збрињавању закљученог 26.01.2023. године између ње и Специјалне болнице „Доктор Ђорић“ постала корисник услуга ове специјалне болнице која тужили обезбеђује смештај и услуге прецизно дефинисане протоколом за месечни износ од 70.000,00 динара. Према извештају Центра за социјални рад „Свети Сава“ у Нишу 11.10.2022. године утврђено је да је тужила корисник права на додатак за помоћ и негу другог лица по основу решења тог Центра од 09.05.2022. године у висини од 12.058,00 динара месечно. Према потврди РФ ПИО Филијала Ниш од 10.08.2022. године утврђено је да се тужили не врши исплата од стране РФ ПИО а на основу увида у евиденцију о исплати пензија Фонда. Тужила код Републичког фонда за здравствено осигурање не остварује никакву новчану накнаду. Вештачењем од стране вештака економске струке утврђено је да је лимит осигурања везано за исплату тужили за умањење радне способности туђу негу и помоћ исцрпљен и да је са даном 01.04.2014. године тужили исплаћено укупно 327.711,24 долара, што значи да је истој исплаћено укупно више 127.711,24 долара преко назначене суме лимита осигурања а који износ тужени-противтужилац потражује од тужиле-противтужене по основу стицања без основа.

Нижестепени судови су одбили као неоснован противтужбени захтев туженог-противтужиоца налазећи да правни основ за исплату ренте тужили представља правноснажна судска одлука, па се не може сматрати да су новчани износи на име ренте исплаћени преко износа од 200.000 USD, тужили исплаћени без основа па стога тужила није дужна да примљени износ врати туженом-противтужиоцу. Обавеза туженог-противтужиоца на плаћање месечне ренте не престаје тиме што је исплатом тужили-противтуженој исцрпљен лимит од 200.000 долара који је важио за време утврђивања обавезе туженог-противтужиоца према тужили. Ово из разлога што у моменту подношења противтужбе дана 09.09.2020. године на снази био тренутно важећи Закон о обавезном осигурању у саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 51/2009... 7/2013-Одлука УС), чијом одредбом из члана 22. став 1. тачка 1. прописано да износ најниже сумње осигурања на коју може бити уговорено осигурање од аутоодговорности за штету на лицима по једном штетном догађају, без обзира на број оштећених лица износи 1.000.000 евра. Како је тужени до сада исплатио тужили-противтуженој укупан износ од 327.711,24 USD, то обавеза туженог на исплату ренте тужили није престала ни по овом основу.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право. Наиме, лимит осигурања осигуравача приликом одлучивања о захтеву за досуђивање ренте је од значаја у моменту одлучивања о захтеву оштећеног. Уколико се обавеза осигуравача за плаћање ренте уклапа у лимит осигурања, а који је у време настанка штетног догађаја био предвиђен на износ од 200.000 долара, правни основ за даљу исплату ренте чини судска одлука. Осим тога, лимит осигурања осигуравача је од значаја у моменту конституисања обавезе јер обавеза осигуравача за плаћање ренте не престаје тиме што је тужени исплатама прешао износ који је био одређен тимитом при конституисању обавезе. Ово посебно и из разлога што је у току 2009. године ступио на снагу нови Закон о обавезном осигурању у саобраћају који је регулисао овај случај а према члану 22. став 2. тачка 1. назначеног закона прописано је да износ најниже суме осигурања на коју може бити уговорено осигурање од

аутоодговорности за штету на лицима по једном штетном догађају без обзира на број оштећених лица у висини од 1.000.000 евра. Према члану 196. Закона о облигационим односима предвиђено је да суд може на захтев оштећеника за убудуће повећати ренту а може на захтев штетника смањити или укинути, ако се знатније промене околности које је суд имао у виду приликом доношења раније одлуке. Међутим, оваква ситуација не може се применити и у случају оцене да ли је временским током трајања исцрпљен лимит осигурања јер у овом случају 2009. године ступио је на снагу Закон о обавезном осигурању у саобраћају при чему је најнижи лимит осигурања увећан на 1.000.000 евра. Тужба у овој правној ствари поднета је 09.09.2020. године након чега је тужени-противтужилац поднео противтужбу ради стицања без основа па како пресуда којом је тужили установљено право на ренту није измењена то тужени-противтужилац нема право на повраћај датог по основу стицања без основа јер правни основ у овом случају представља правноснажна судска пресуда донета у складу са законом. Није од значаја навод из ревизије туженог-противтужиоца да је чланом 86. Закон о обавезном осигурању у саобраћају предвиђено да одредбе Закона о осигурању имовине и лица престаје на дан ступања тог закона осим члана 86. који престаје да важи по истеку пет година од дана ступања на снагу овог закона а ово из разлога што је назначена одредба установљена због могућности да се започети поступци окончају по раније важећем закону по коме је лимит осигурања био одређен у другом износу, а не да би се оцењивало да ли по ранијем закону може наступити могућност измене одлуке о укидању ренте.

Имајући у виду све напред изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

Захтев тужиле-противтужене за накнаду трошкова за стручни састав одговора на ревизију је одбијен из разлога што исти није био неопходан.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић